

El congrés més decisiu del PSM

Tres grups s'han format en el si del Partit Socialista de Mallorca amb vista al dissetè congrés, previst per als dies 6 i 7 de novembre a Manacor: oficialistes, renovadors i crítics. Aquesta serà la cita més important de la història de la formació, ja que retirarà de la primera línia els històrics dirigents.

En les respectives ponències polítiques, els tres grups ja han presentat els documents d'estratègia, que ara haurà d'esmenar la militància. Cadascun haurà d'acceptar –o no– els suggeriments de la base i votar-los, posteriorment, al plenari del congrés. Sempre que les tres parts, és clar, arribin al congrés, perquè també hi ha la possibilitat que alguna s'incorpori a una altra, o que totes es refonguin en una de sola, opció que, a hores d'ara, no pareix gaire probable.

Una altra cosa serà quan arribi el moment de la votació de les ponències en el congrés. Segons els resultats d'aquesta votació, i si les forces estan equilibrades de manera que sigui aconsellable evitar un enfrontament en l'elecció de la direcció –perquè podria ser perillós i fins i tot desencadenar un trencament fàctic–, es poden produir un o diversos pactes. De fet, el pacte, tant des del sector oficialista com des del renovador –els dos que *a priori* tenen més probabilitats d'èxit– no es descarta, ni tampoc no es veu com una opció “indesitjable”. Ara bé, sí que, “en tot cas, arribaria a última hora”, confiava a aquesta publicació la setmana passada un membre de la candidatura renovadora. Així ho afirmava algú proper als oficialistes: “No seria bo per al PSM un enfrontament entre dos o més grups de força semblant, nosaltres no som el PSOE i no seria segur que el partit ho pogués resistir.” Sobretot per les especials circumstàncies que concorren en el partit

nacionalista després del desastre electoral de maig del 2003: un partit petit, pràcticament en ruïna econòmica i, a més, dividit.

Qüestió d'estratègia. Els oficialistes i els renovadors són els dos grups que semblen més forts. Els primers són, d'alguna manera –i per això el nom que els mitjans de comunicació els han donat–, hereus directes de l'exsecretari general, Mateu Morro. Gabriel Vicens n'encapçala la llista. Tot i això no es pot dir que siguin un calc de l'antiga direcció –en aquest moment el PSM és dirigit per una comissió gestora–, perquè presenten plantejaments no del tot iguals. De fet, sovint utilitzen també la paraula “renovació”, així com “integració”.

El segon grup, el dels renovadors, és liderat, entre d'altres, per l'aspirant a secretari general, Jaume Sansó, batlle del petit poble de Vilafranca i qui considera un dels ideòlegs Miquel Àngel Mas.

El tercer grup, els crítics, apareixen encapçalats per Arnau Bisquerra i Felip Esteve, si bé no han presentat cap candidat a secretari general perquè el seu objectiu és la “integració” dels tots els grups.

Tanmateix, les diferències que presenten els tres sectors són subtils. Bàsicament, en l'estratègia, en la relació que hauria de tenir el PSM amb EU, UM i ERC. Els oficialistes opten perquè el PSM lideri una gran entesa nacionalista i d'esquerres, i perquè s'obri així la possibilitat de reeditar la coalició Progressis-

JOAN CELIA

Imatge del quinzè congrés del partit, celebrat els dies 18 i 19 de novembre del 2000. Eren temps millors, ja que el partit governava les Illes gràcies al Pacte de Progrés. Els comicis del 2003, però, van capgirar aquesta situació. El PSM és fora de les institucions i amb un suport electoral reduït.

tes (de les eleccions generals d'enguany) amb EU per a les futures eleccions autonòmiques del 2007. Pel que respecta a ERC i Els Verds, no es mostren contraris

a la presència d'aquests dos partits, però els interessa sobretot EU. I pel que fa a ERC, a pesar de les bones paraules, el fons és dur. L'aspirant a secretari general,

Gabriel Vicens, ha dit que una hipotètica i futura confluència nacionalista hauria de comptar amb ERC, però que "serà difícil mentre aquesta força sigui una competència directa" del PSM a Balears. D'altra banda, aquest grup ha introduït en la seva ponència l'aspiració de la creació d'un estat balear, i no dels Països Catalans, la qual cosa s'ha d'entendre com a element diferenciador autòcton envers ERC.

Finalment, els oficialistes ataquen amb duresa UM, tant pel pacte que manté el partit nacionalista de centre amb el PP com, també, perquè en aquest recau, segons diuen, bona part de la responsabilitat de la desfeta electoral del Pacte de Progrés el 2003. Els renovadors, per la seva banda, rebutgen d'entrada refer novament la coalició amb EU. Opten per

El congrés d'ERC-Balears

Quan el PSM arribi a la seva cita, els dies 6 i 7 de novembre, Esquerra Republicana de Catalunya – Balears ja haurà celebrat el seu congrés el dia 9 d'octubre. Amb tota probabilitat Joan Lladó serà reelegit màxim responsable de la formació republicana a les Illes. A més, es podria aprofitar la cita del concili per canviar el nom, assumint a les sigles la identificació balear. Però res d'això no és tan important com saber quina estratègia adoptarà ERC a les Illes pels pròxims dos anys, és a dir, amb la vista posada en les eleccions municipals i autonòmiques de l'any 2007.

Com es dedueix de la crònica adjunta sobre els moviments previs al congrés en el si del PSM, a aquest partit li preocupa bastant ERC. No tant per la força electoral pròpia de les sigles de Carod (7.684 vots a les europees de juny passat amb tota la força orgànica general, i 1.667 sufragis a les autonòmiques del 2003 l'organització a les Illes per si sola) com pel que podria significar per al PSM: una erosió de vot que no hauria de ser gaire significativa per fer-li perdre un escó a Mallorca, almenys.

És per això que tant els oficialistes com els renovadors del PSM intenten, amb diferències de grau però amb igualtat essencial, trobar un recurs estratègic per aparentar públicament voler llançar cables de col·laboració futura amb ERC, però, alhora, que aquest instrument sigui de fet la fórmula que eviti el creixement republicà en solitud a Balears. Serà important veure què hi diu ERC en el seu congrés illenc. *M. P.*

**Els oficialistes
recullen
l'aspiració
de crear
un estat balear**

una estratègia estrictament nacionalista. Volen impulsar una "gran confluència" de partits nacionalistes, que tenguí com a nord el dret a l'autodeterminació de les Balears i que aspiri a trencar el bipartidisme PP-PSOE. Volen que estigui oberta a qualsevol altra formació, sempre que s'assumeixi el lideratge del PSM. Aquesta convergència no estaria tancada "a ningú", és a dir, tampoc a UM. Pel que fa a ERC, els renovadors no plantegen una relació especial sinó amb les mateixes condicions que amb els altres, o sigui, una relació que accepti el lideratge del PSM en la confluència nacionalista i en els termes fonamentals decidits.

Els crítics volen que el PSM intenti liderar una àmplia convergència nacionalista, amb tots els grups d'aquest caire ideològic i, en especial, "amb els nostres germans d'ERC". No creuen, però, que s'ha de tancar la porta a cap altre partit progressista (en referència a EU) o ecologista (Els Verds) sempre que s'acceptin els postulats inequívocament nacionalistes i el lideratge del PSM en aquesta hipotètica convergència.

Tot i que aquestes petites diferències poden semblar, en un principi, concrecions de matís, possiblement poden arribar a ser un dels cavalls de batalla més importants en el congrés del PSM i peça clau per concretar o no les possibilitats de trobar una entesa final entre els grups ara en disputa.

Canvi generacional. Passi el que passi el novembre vinent, però, el que és ben segur és que el procés de renovació de les persones que han liderat el PSM durant gairebé trenta anys, des de la seva fundació el 1976, s'haurà completat. Tota una generació, la dels històrics, desapareixerà de primera línia. Morro, que entrà a militar en el PSM el 1978 i que el 1985 fou escollit secretari general, ja ha

**Els crítics
advoquen
per una gran
convergència
nacionalista**

JOAN CELIÀ

Mateu Morro ha abandonat la secretaria general del partit després de 19 anys.

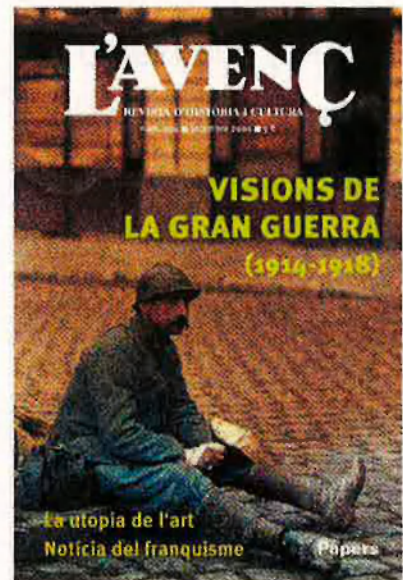
dit, en reunions internes, que no aspira a cap tipus de càrrec, ni tan sols de caràcter simbòlic. Pere Sampol, que entrà en el partit al mateix temps que Morro, ha estat el líder públic i màxim càrrec institucional des del 1993, any en què assumí el càrrec de portaveu del grup parlamentari, ocupació que manté en l'actualitat però que ja ha anunciat que no pensa repetir perquè no es presentarà com a candidat el 2007. Justament Sampol substituï fa onze anys a Sebastià Serra en la prefectura del grup parlamentari, cofundador del PSM, el qual a principi del 2003 abandonà el darrer càrrec de representació que tenia –portaveu del grup municipal a Palma– i totes les altres activitats polítiques de primera línia per dedicar-se a les seves tasques professionals. Tots tres han estat les referències personals del PSM al llarg de quasi trenta anys. A partir de novembre, una nova generació prendrà el timó.

Miquel Payeras

Visions de la Gran Guerra

Setembre de 2004

La Primera Guerra Mundial va tenir una gran repercussió a Catalunya i dividí l'opinió pública entre aliadòfils i germanòfils. Tots dos bàndols van recolzar activament la seva causa. El dossier aborda diferents visions del conflicte, per part d'escriptors, periodistes i artistes, així com la participació que hi van tenir els voluntaris catalans.

L'Avenç. Consell de Cent, 278, 1r 2a
08007 Barcelona - Telèfon 93 488 34 82
lavenc@lavenc.com / www.lavenc.com

I a l'octubre.... La Barcelona de Porcioles